

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำ
ชื่อผู้เขียน	ชญาภา ศิลาพิชิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณก๊ำ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามาตรการต่างๆ ในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำ ไม่ว่าจะเป็นมาตรการทางกฎหมาย หรือมาตรการด้านการสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบแนวคิดและหลักกฎหมาย รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำว่ามีกฎหมายบัญญัติคุ้มครองและให้สิทธิแก่ผู้ต้องขังไว้อย่างไร แนวปฏิบัติเป็นเช่นไร รวมถึงวิเคราะห์กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันและเสนอแนะมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำให้เป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สามารถป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า โรคเอดส์เป็น โรคติดต่อที่มีความสำคัญ จำเป็นต้องดำเนินการควบคุมโรคอย่างต่อเนื่องให้กับประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำ เพราะกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำนั้นอยู่รวมกัน ในลักษณะที่ค่อนข้างแออัดและหนาแน่น ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากสิ่งแวดล้อมที่แออัดในเรือนจำ และพฤติกรรมของผู้ต้องขังที่เอื้อต่อการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ทำให้กลุ่มผู้ต้องขังเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีโอกาสเสี่ยงสูง ซึ่งบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำนั้น ได้บัญญัติไว้อย่างกว้างๆ ต้องอาศัยกฎกระทรวงหรือระเบียบปฏิบัติ ซึ่งบางข้อมีความยุ่งยากในการปฏิบัติ ทั้งในด้านกระบวนการและวิธีการ อีกทั้งปัญหาด้านการขาดแคลนแพทย์และบุคลากรทางด้านทางการแพทย์ รวมไปถึงจำนวนผู้ต้องขังที่มีจำนวนมาก หรือภาวะผู้ต้องขังล้นเรือนจำ (Overcrowding) ทำให้ผู้ต้องขังที่ป่วยได้รับการดูแลที่ไม่ทั่วถึง ไม่ได้ได้รับการดูแลที่ตรงกับความต้องการในการรักษา หรือไม่มีมาตรการในการควบคุมและ

ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำ ไม่ให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อจากผู้ต้องขัง ไปสู่ผู้ต้องขังด้วยกัน รวมทั้งแพร่เชื้อให้กับครอบครัวหรือสังคมภายนอกหลังจากพ้นโทษแล้ว

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำของไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีค่อนข้างน้อยหรือไม่ใกล้เคียงโดยตรง จึงไม่สามารถนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการควบคุมการแพร่ระบาดและคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยโรคเอดส์ได้อย่างแท้จริง จนก่อให้เกิดปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย หากยังคงเป็นเช่นนี้ต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ความมั่นคง เศรษฐกิจและภาพลักษณ์ของประเทศชาติได้ในที่สุด ดังนั้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกฎหมายเพื่อควบคุม กำกับ ดูแลการแพร่ระบาดและคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังผู้ป่วยโรคเอดส์ โดยอาศัยความร่วมมือหรือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมราชทัณฑ์และกระทรวงสาธารณสุข ประสานการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นมาตรการทางกฎหมายหรือมาตรการด้านการสาธารณสุข เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในเรือนจำได้อย่างแท้จริง

ผู้เขียนได้วิเคราะห์บทบัญญัติของกฎหมาย กระบวนการ และวิธีการต่างๆ ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับของต่างประเทศแล้ว จึงเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายราชทัณฑ์รวมทั้งแนวปฏิบัติต่างๆ ในเรือนจำ ให้เป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเป็นไปตามข้อบังคับระหว่างประเทศ อันเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขังตามหลักพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกเรือนจำทั่วประเทศไทย

Thesis Title	Legal Measures for Prevent and Control the Epidemic of AIDS in Prison
Author	Chayapa Silapichit
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Thanee Vorapatr
Department	Law
Academic Year	2016

ABSTRACT

This thesis, the author had objective to study the measures in preventing and controlling the AIDS epidemic in prison whether legal measures or public health measures. Therefore, the core purposes were to realize the notion and jurisprudence, and including to study and analyze problem and obstacle in preventing and controlling the AIDS epidemic in prison that how the Protection Law conducts, how rights give to the inmates, and also how the regulation looks like. Additionally, the aim was to analyze the existed current law, and to advice appropriated legal measures for apply in regulating legal measures of prevention and control AIDS spreading out in prison which essentially conducted in accordance with fundamental rights under the Constitution in order to prevent and control the epidemic of AIDS in prison with an efficiency.

From the study, it proved that AIDS is crucial contagious disease, it is necessary to control this disease continually for all group of citizens, including the group of inmates in prison since they confined in jail, where it is quite tight and overcrowd. Then, the major reason came from congested environment and prisoner behavior which support in spreading out of the disease, so the jail inmates are one of groups who risky imperil. Moreover, the legal provision related to prevent and control the spreading out of AIDS in prison is not specifically legislated which it relied on ministerial regulations or other regulation that there are complexities in conduct in both process and method. Also, the shortage of doctor and medical personnel included the numerous number of inmates or overcrowding as a result that the sick inmates got inaccessibility in taking care and do not access the treatment which they need or have no measure in control and prevent

AIDS epidemic in prison for preventing the spread out of virus among the prisoners, and involved the spreading out of virus through their family and outsider after these prisoners acquitted.

Then, the legal provisions related to prevent and control the spreading out of AIDS in prison which Thailand forces currently had quit few or not directly similar ones, then they could not apply in actually resolving existed problems for prevention and control of epidemic and right protection of AIDS patients. It brings about a problem of fact and legal provision. Supposing that this case still continues, it might affect the loss of citizen health, stability, economy and image of the country at last. Therefore, the solution of this case is truly necessary to have law in control, superintend, regulate the epidemic and protect the rights of sick inmates who suffered from AIDS. In addition, it might need cooperation among organizations, such as Department of Corrections and Ministry of Public Health, to harmonize perform in each area which they have accompanied objectives. Regardless of the legal measures or public health measures for the efficient proceeds, and able to totally prevent and control the epidemic of AIDS in penitentiary.

At last, the author had analyzed the legal provision, process and method in Thailand and compared to foreign countries. Then, the author gave suggestions in adjusting the Corrections Act. Including other conduct guidelines in penitentiary in accordance with fundamental rights and be in line with international regulations to guard the rights of inmates based on basic principles of the Constitution as a standard for all penitentiaries in Thailand.